

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 502/2010/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

166/2011. (VI. 15.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2010. szeptember 29-én előterjesztett **panaszát** a 2011. június 15-én – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében - megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Debreceni Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2010. szeptember 29-én, postai úton küldte meg panaszát a Testületnek, annak nehezen érthetősége miatt azonban a Testület munkatársa 2010. október 4-én, valamint 2011. május 30-án telefonon kereste fel, és kérte, hogy a panaszt szóban pontosítsa.

A panaszos elmondta, hogy 2010. szeptember 16-án 19 óra körül a lánya élettársa (V. Zs.) átment a lakására ittas állapotban, és kiabálni kezdett vele. A panaszos csitítani szeretne volna őt, azonban nem járt sikerrel, V. Zs. adott neki egy pofont. Ezt követően kb. 10 perccel kiérkezett a rendőrség, és ismét megjelent V. Zs., akinek vérzett a szája, és azt állította, hogy a panaszos verte meg őt. A panaszos jelezte a kiérkező rendőrnek, hogy sok gyógyszert vett be, nem érzi jól magát, a bevett altatók miatt kábult állapotban is van, és szeretné, ha hívnának egy mentőt. Kérésének a rendőrök nem tettek eleget, hanem intézkedés alá vonták,

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

és előállították. A rendőrségen kb. 20 órától másnap hajnali 3 óráig tartották bent. A rendőrségen is kérte, hogy hívjanak hozzá mentőt, mert nagyon fájt az arca, azonban a rendőrség kérésének ekkor sem tett eleget. Előállítása alatt egy padon feküdt, ahol el is aludt. Később a rendőrség gyanúsítottként ki is hallgatta, rabosították, majd azzal a feltétellel bocsátották szabadon, hogy bizonyos dokumentumokat írjon alá, azokat azonban nem tudta elolvasni. Úgy emlékszik, hogy a vallomását írták alá vele ilyen módon. Étkeztetést kapott előállítása alatt. A Testület elérhetőségeit egy jogásztól kapta meg, ezt követően nyújtotta be panaszát. A panaszos a Testület munkatársának kérdésére elmondta, hogy az előállítás során nem tájékoztatták a panaszjogáról.

A Testület munkatársa tájékoztatta a panaszost a Testület hatáskörére irányadó szabályokról, így arról is, hogy a büntetőeljárás keretei között fogatosított rendőrségi eljárási cselekmények érdemi vizsgálata főszabály szerint nem tartozik a Testület hatáskörébe, ezt a panaszos tudomásul is vette.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) A Debreceni Rendőrkapitányság Bevetési Osztály Közrendvédelmi Csoportja által készített, az elfogás végrehajtásáról szóló jelentés szerint az eljáró rendőrök 2010. szeptember 16-án 20 óra 20 perckor a megyei ügyelet utasítására megjelentek a panaszos lakcímén, mert V. Zs. bejelentése szerint a panaszos egy fakaróval bántalmazta őt. A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdés első fordulata alapján a panaszost igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdés szerint a személyi szabadságában korlátozott személyt átvizsgálták, valamint az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személy elfogását hajtották végre. Az előállításra a Rtv. 39.§ alapján magánlakásban került sor, kényszerítő eszközt nem alkalmaztak. A történeteket a panaszos a kikerkező rendőröknek úgy adta elő, hogy éppen lefekvéshez készülődött, amikor a telkére jött V. Zs., emelt hangon kérte, hogy állítsa le lányát, majd a panaszost egy alkalommal, kézzel pofon ütötte a bal arcán. A történetek után V. Zs. elszaladt, a panaszos pedig lefeküdt aludni. A panaszos lánya, aki egyébként tanúja volt az eseményeknek, nem engedte be az intézkedő rendőröket a lakásába. A panaszost az eljáró rendőrök előállították a rendőrkapitányságra, majd onnan a D. városi K. Kórházba, mert a panaszos jelezte, hogy fáj az arca. A vizsgálatot követően meghallgatása érdekében ismét a rendőrkapitányságra szállították a panaszost, ahol egy előállító helyiségben helyezték el.

A panaszost védelemhez való jogáról 20 óra 30 perckor tájékoztatták, az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról szóló tájékoztatót, valamint az előállítás idejéről szóló igazolást a részére kiadták, az előállító helyiségben történő elhelyezésével kapcsolatban a jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatót megkapta.

Az elfogás végrehajtásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az igazoltatás, az átvizsgálás, valamint az elfogás jogszerű és szakszerű volt.

2) A kapitányságvezető tájékoztató levele a fentieket annyival egészítette ki, hogy az előállítás időtartama alatt sor került V. Zs. orvosi vizsgálatára, a feljelentési jegyzőkönyv

felvételére, helyszíni szemle foganatosítására, majd a panaszos gyanúsított kihallgatására. A kihallgatást hajnali 2 óra 18 perckor fejezték be, a panaszost bűnügyi nyilvántartásba vételét követően 3 óra 20 perckor bocsátották el. A panaszos a helyszínen nem tett olyan nyilatkozatot, hogy gyógyszerek hatása alatt állt volna, illetve mentő általi ellátásra szoruló sérülése lenne, mert akkor már a helyszínről mentővel szállították volna el rendőri kísérettel. Nem tett továbbá olyan kijelentést a kihallgatása során, miszerint nem tudná a jegyzőkönyvet elolvasni.

3) Az előállítás időtartamáról kiállított, a panaszos által aláírt igazolás szerint a panaszos előállítása 2010. szeptember 16-án 20 óra 20 perctől 2010. szeptember 17-én hajnali 3 óra 20 percig tartott. Az igazolás szerint a panaszos az előállítással és a rendőri intézkedés módjával kapcsolatban panasszal nem élt, élelmezést nem kért. Az igazoláson szerepelnek az állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának, valamint a Testületnek az elérhetőségei, a Testülethez fordulás határideje azonban nem szerepel a dokumentumon.

4) A K. Kórház Traumatológiai Osztálya által 2010. szeptember 16-án felvett orvosi látletet és vélemény szerint a panaszos bal oldali arcfelén az ellenoldalihoz képest minimális duzzanat, bőrpír látható. Sérülése előreláthatólag nyolc napon belül gyógyul.

5) A panaszos a 2010. szeptember 17-én hajnalban kelt gyanúsított vallomásáról felvett jegyzőkönyvben előadja, hogy 2010. szeptember 16-án 19 óra 30 perckor bevette szokásos gyógyszereit, amelyek hatására kissé bódult állapotba került, de még nem aludt, amikor lánya és V. Zs. kiabálását meghallotta. Kis idő elteltével arra lett figyelmes, hogy V. Zs. kiabál neki, hogy menjen ki hozzá. A panaszos kiment, és látta, hogy lánya élettársa ott áll az udvarán, és láthatóan ittas állapotban van. V. Zs. kérte, hogy beszéljen a lányával, hogy ne kiabáljon vele. A panaszos próbálta megnyugtatni V. Zs.-t, és elmondta neki, hogy most vette be gyógyszereit, nem tud az ő problémájukkal foglalkozni, majd másnap megbeszéljük a történeteket. Ekkor azonban V. Zs. annyit mondott a panaszosnak, hogy „Maga is ugyanolyan, mint a lánya!”, majd egy hirtelen mozdulattal, jobb kézzel, közepes erővel, tenyérrel arcon ütötte a panaszost. V. Zs. a pofont követően kiszaladt az utcára, a panaszos pedig egy darabig szaladt utána, mert nem akarta, hogy ittasan menjen csavarogni, majd visszafordult és hazament. Lefeküdt aludni, majd pár perc elteltével arra ébredt, hogy ugatnak a kutyák. Kiment az udvarra, és látta, hogy rendőrök vannak a ház előtt, akiknek kérdésre válaszolva elmondta, hogy nem bántotta lánya élettársát, mégis őt állították elő. V. Zs. sérüléseivel kapcsolatban a panaszos elmondta, hogy már akkor sérült volt a férfi arca, amikor bejött az udvarára, és korábban is előfordult, hogy saját magát bántalmazta. A panaszos testi sértés miatt magánindítványt terjesztett elő lánya élettársával szemben.

A panaszos 2010. október 19-ei folytatólagos kihallgatás során vallomását azzal egészítette ki, hogy az események során rajta, és V. Zs.-n kívül más nem volt jelen, tudomása szerint tanúja nem volt a történeteknek. Elmondta továbbá, hogy ő nem ment át a lányáék lakásába.

6) A panaszos lányának élettársa tanúvallomásában beszámol arról, hogy a panaszos a szomszédos lakások egyikében él. V. Zs. 2010. szeptember 16-án este 8 óra körül ért haza. A panaszos lánya azonnal nekiesett, és kiabálva kérdőre vonta, amiért ilyen későn ért haza, és kérte, hogy távozzon. V. Zs. már távozóban volt, amikor a nagy kiabálásra megjelent a panaszos felesége és másik gyermeke is. Elmondta nekik, hogy mi történt, majd kiment a ház elé rágyújtani egy cigarettára. Egyszer csak azt vette észre, hogy a panaszos kiabálva, szitkozódva közeledik felé egy 100-120 cm hosszúságú, fából készült redőnyrúddal a

kezében, aminek a végén egy tárcsa volt, majd mellé érve közepes erővel, egy alkalommal V. Zs.-t bal oldalán, vesetájékon ütötte, azután közepes erővel arcának bal oldalán szájon ütötte, aminek következtében szája kicsattant, vérzett, és közben fejét is beütötte a léckerítésbe. Ezt követően V. Zs. kiszaladt az utcára, a panaszos ekkor még kiabált valamit utána, ő azonban nem figyelt oda. Egy hazafelé tartó szomszéd telefonján értesítette a rendőrséget. V. Zs. elmondta, hogy a panaszt nem ütötte meg, a panaszos is csak a fenti két alkalommal ütötte meg őt. V. Zs. testi sértés miatt magánindítványt terjesztett elő a panaszossal szemben.

A csatolt, 2010. szeptember 16-án felvett orvosi látlelet és vélemény szerint V. Zs. előreláthatólag nyolc napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett felső ajkán, valamint a baloldali csípőlapát felett.

7) A panaszos lányának tanúvallomása az ügy szempontjából annyi releváns információt tartalmaz, hogy amikor V. Zs. a kérdéses estén hazaérkezett, felső ajkára vér volt száradva, nem volt azonban duzzadt, sem kicsattant, más sérülést nem látott rajta. Véleménye szerint élettársa valahol már verekedett aznap. Elmondta továbbá, hogy az ablakon keresztül tisztán látta, hogy édesapja kezében nem volt semmifajta eszköz, amikor átjött az udvarukra. Biztos benne, hogy nem történt bántalmazás, sem a panaszos nem bántotta V. Zs.-t, sem V. Zs. a panaszt. Édesapja általában azért szokott átmenni hozzájuk, hogy kibékítse őket.

A panaszos fia az ügyben nem kívánt vallomást tenni.

8) A Debreceni Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztály Vegyes Bűncselekmények Alosztálya 2010. november 15-én kelt határozatával a nyomozást megszüntette az ügyben, mivel a nyomozás adatai alapján nem volt megállapítható bűncselekmény elkövetése, és az eljárás folytatásától sem volt várható eredmény.

9) A rendőrség számos további, a büntetőeljárás során keletkezett iratot küldött meg a Testületnek, ezek ismertetésétől azonban – mivel a vizsgálat szempontjából releváns információt nem tartalmaznak – a Testület eltekint.

III.

A Testület mindenekelőtt a panasz határidőben való előterjesztésének kérdését vizsgálta.

Az Rtv. 93. § (1) bekezdése szerint a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni.

A panaszolt rendőri intézkedés 2010. szeptember 16-án történt, a panaszos pedig 2010. szeptember 29-én, az intézkedést követő 13. napon terjesztette elő panaszát. Tekintettel arra, hogy a panaszos elmulasztotta a panasz előterjesztésére nyitva álló nyolc napos határidőt, a Testületnek vizsgálnia kellett, hogy önhibáján kívül nyújtotta-e be késedelmesen a panaszt.

A Testület a panaszjog érvényesülését garanciális jellegűnek tekinti, ezért töretlen gyakorlata szerint határidőben érkezettként kezeli azokat a beadványokat, amelyeket azért terjesztettek

elő késedelmesen, mert az eljáró rendőrök nem tájékoztatták az intézkedés alá vontakat panaszjogukról.

Jelen esetben a panaszos a Testület kérdésére előadta, hogy panaszjogáról nem kapott tájékoztatást előállítás során, a rendőrség pedig a Testület kifejezett kérdése ellenére sem nyilatkozott a tekintetben, hogy tájékoztatták-e a panaszost a Testülethez fordulás lehetőségéről. Az előállítás időtartamáról kiállított igazoláson szerepelnek a Testület elérhetőségei, a tájékoztatás ugyanakkor a kapcsolódó rendelkezésekről – így pl. a Testülethez fordulás határidejéről – nem teljes körű.

Mivel a rendőrségi iratok nem cáfolták, a Testület elfogadta a panaszosi állítást a kioktatás elmaradásáról, ezért az igazolási kérelemnek helyt adott, a beadványt határidőben érkezettként befogadta, és érdemben vizsgálni kezdte.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján vizsgálat tárgyává tette a panaszos előállítását, az előállítás időtartamát, valamint azt, hogy az eljáró rendőrök figyelembe vették-e, hogy a panaszos rosszullétre panaszkodott.

A Testület megállapította, hogy a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz, 54. §-ában rögzített emberi méltósághoz, 55. §-ának (1) bekezdése szerinti személyi szabadsághoz, és az 54. § (1) bekezdésében rögzített testi épséghez és egészséghez való alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként a panaszos előállításának jogszerűségét vizsgálta.

A panaszos elmondta, hogy 2010. szeptember 16-án 19 óra körül a lánya élettársa átment hozzá ittas állapotban, és kiabálni kezdett vele. A panaszos csitítani szeretne volna őt, azonban nem járt sikerrel, V. Zs. adott neki egy pofont. Ezt követően kb. 10 perccel kiérkezett a rendőrség, és ismét megjelent V. Zs., akinek vérzett a szája, és azt állította, hogy a panaszos verte meg őt. A panaszos elmondása szerint ő V. Zs.-t nem bántotta, mégis őt állították elő.

A rendőrségi iratok szerint az eljáró rendőrök 2010. szeptember 16-án 20 óra 20 perckor a megyei ügyelet utasítására megjelentek a panaszos lakcímén, mert V. Zs. bejelentést tett, miszerint a panaszos egy farkaróval bántalmazta őt. A panaszost – igazoltatást és ruházata vizsgálatát követően – az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján állították elő. Az előállításra a Rtv. 39. § alapján magánlakásban került sor, kényszerítő eszközt a rendőrök nem alkalmaztak. A történetet a panaszos a kiérkező rendőröknek úgy adta elő, hogy éppen lefekvéshez készülődött, amikor a telkére bement V. Zs., emelt hangon kérte, hogy fétkezze le lányát, majd a panaszost egy alkalommal, kézzel pofon tttte a bal arcán. A történet után V. Zs. elszaladt, a panaszos pedig lefeküdt aludni. A panaszos lánya, aki egyébként tanúja volt az eseményeknek, nem engedte be az intézkedő rendőröket lakásába.

a) A konkrét esetben kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a V. Zs. a rendőrségen bejelentést tett arról, hogy őt a panaszos bántalmazta, és ezzel összefüggésben rendőri

segítségre tart igényt. Ez az esemény nyilvánvalóan olyannak tekinthető, amely az Rtv. 13. §-a és a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007 (XII. 23.) IRM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. §-a értelmében rendőri beavatkozást tesz szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztet, hiszen jogellenes cselekmény elkövetésének a lehetőségét veti fel. Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A Szolgálati Szabályzat az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. A 3. § (1) bekezdése értelmében bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.

A Testületnek ezt követően abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a rendőrség intézkedési kötelezettségét megfelelően teljesítette-e. A rendőrségi iratok szerint a panaszt az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján állították elő. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek. A fenti rendelkezés a rendőrnek nem biztosít mérlegelési lehetőséget, hanem tettenérés esetén kötelező jelleggel írja elő az intézkedés alá vont előállítását.

Mind a panaszosi, mind a rendőri iratokból kiderül azonban, hogy a rendőrök kitérkezésekor a panaszos már lefekvéshez készülődött saját lakásában, tehát a kitérkező rendőrök V. Zs. udvarán – az elkövetés feltételezett helyén – őt tetten nem érhették. Az iratokból az is kiderül, hogy az esetnek szemtanúi sem voltak, egyedül a panaszos lánya nyilatkozta azt, hogy biztos abban, hogy bántalmazás egyáltalán nem is történt egyik fél részéről sem. Azt, hogy tettenérés nem történt, alátámasztja a nyomozás megszüntetéséről szóló rendőrségi határozat is, ami szerint a nyomozás adatai alapján nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja azonban lehetőséget biztosít abban az esetben is az előállításra, ha a bűncselekmény elkövetésének gyanúja fennáll. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható. A rendőrség által hivatkozott esettől ez abban különbözik, hogy egyfajta mérlegelési jogot biztosít a rendőrnek a tekintetben, hogy a körülmények figyelembe vétele mellett az intézkedés alá vontat előállítsa-e vagy sem.

Annak megállapításához, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja megfelelő jogalként szolgálhatott-e a panaszos előállításához, azt kell megállapítani, hogy a bűncselekmény gyanúja fennállhatott-e. Ezt a Testület kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálhatja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis nem veheti át a büntetőeljárást lefolytató hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését akkor, amikor annak jogalapjaként a rendőrség bűncselekmény gyanújára hivatkozik, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület a bűncselekmény elkövetésének kérdésében való állásfoglalás nélkül azt vizsgálta, hogy a gyanúnak az adott intézkedéshez szükséges foka fennállt-e.

Mivel a rendőrségre bántalmazásról érkezett bejelentés, és a kikerkező rendőrök azt tapasztalták, hogy a bejelentőn sérülés nyomai láthatók, a Testület álláspontja szerint a bűncselekmény elkövetésének az előállításához szükséges fokú gyanúja fennállt.

A Testület ezt követően azt vizsgálta, hogy a panaszos előállítása az Rtv. 15. §-ában foglalt arányosság követelményének megfelelt-e, miszerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Ennek mérlegelésekor a Testületnek azt kellett figyelembe vennie, hogy milyen eljárási cselekményeket végeztek az előállítás alatt, illetve milyen előny volt várható a panaszos előállításától. Jelen esetben még az éjszaka folyamán sor került a panaszos gyanúsított kihallgatására, ez pedig a Testület álláspontja szerint alátámasztja a panaszos előállításának indokoltságát, ezért az előállítás arányos volt, mivel a panaszost nem érte olyan hátrány, amely nem állt arányban az intézkedés törvényes céljával.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszos előállítása jogszerű és arányos volt.

Az előállítás időtartamáról szóló igazoláson az előállítás jogalapjaként – pontos jogszabályhely megjelölése nélkül – az Rtv. 33. §-t jelölte meg a rendőrség, a többi rendőrségi iraton pedig – így az elfogás végrehajtásáról készült jelentésben is – az intézkedés jogalapjaként az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerepel.

Tekintettel arra, hogy a Testület a fentiekben kifejtette, hogy tettenérés nem történt, és az előállítás csak az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja (bűncselekmény elkövetésének gyanúja) alapján lehetett jogszerű, megállapította, hogy az előállítás jogalapjának téves megjelölése miatt sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

b) Az intézkedés időtartamával kapcsolatban a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani. A Szolgálati Szabályzat 47. §-a szerint az előállítás az előállított személy szabadon bocsátásáig, vagy őrizetbe vételéig, illetőleg előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. § (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Annak megítélésakor, hogy az előállítás időtartama megfelelt-e az Rtv. 15. §-ban foglalt arányossági követelménynek, a Testületnek azt kell megvizsgálnia, hogy milyen eljárási cselekményeket fogantatosítottak az előállítás ideje alatt, ezek mennyi időt vehettek igénybe, illetve körülbelül mennyi idő telt el bármilyen eljárási cselekmény elvégzése nélkül. A panaszos előállítása 2010. szeptember 16-án 20 óra 20 perctől 2010. szeptember 17-én hajnali 3 óra 20 percgig tartott. Ez idő alatt helyszíni szemlét végeztek, a panaszost beszállították a rendőrkapitányságra, onnan – sérülése miatt – a D. városbeli K. Kórházba vitték, ahol orvosi vizsgálaton esett át, majd visszaszállították a rendőrkapitányságra, ahol egy előállító helyiségben helyezték el. Az előállítás ideje alatt sor került még V. Zs. orvosi vizsgálatára, tőle feljelentési jegyzőkönyv felvételére (23 óra 59 perctől 0 óra 56 perig), majd a panaszos gyanúsított kihallgatására 1 óra 32 perctől. A kihallgatást hajnali 2 óra 18 perckor fejezték

be. A panaszt végül bűnügyi nyilvántartásba vételét követően 3 óra 20 perckor bocsátották el.

A Testület álláspontja szerint a rendőrség kellőképpen megindokolta, hogy miért vett igénybe az előállítás ilyen hosszú időt, a fent említett eljárási cselekmények elvégzése, valamint a szabadon bocsátáshoz szükséges iratok kiállítása a Testület megítélése szerint valóban eltarthatott hajnali 3 óra 20 percig, és ezért a panaszos személyi szabadsághoz való jogát jogszerű korlátozásnak vetették alá.

2) A panaszos kifejezetten nem panaszkolt, a Testület azonban szükségesnek találta vizsgálni, hogy az intézkedő rendőrök megfelelően teljesítették-e azon kötelezettségüket, hogy a panaszt panaszjogáról tájékoztassák.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről.

Jelen esetben a panaszos a Testület kérdésére előadta, hogy panaszjogáról nem kapott tájékoztatást előállítás során, a rendőrség pedig a Testület kifejezett kérdése ellenére sem nyilatkozott a tekintetben, hogy tájékoztatták-e a panaszt a Testülethez fordulás lehetőségéről. Az előállítás időtartamáról kiállított igazoláson szerepelnek a Testület elérhetőségei, a tájékoztatás ugyanakkor a kapcsolódó rendelkezésekről – így pl. a Testülethez fordulás határidejéről – nem teljes körű.

A panaszjogról való tájékoztatási kötelezettség nem megfelelő teljesítése miatt a Testület megítélése szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A jogsérelem súlyának megítélésénél a Testület figyelembe vette azt, hogy az igazoláson a Testület elérhetőségei fellelhetőek voltak, továbbá azt, hogy a panaszos panaszjogával végül élni tudott, ezért azt csekély fokúnak ítélte.

3) A panaszos sérelmezte, hogy hiába kérte az intézkedés helyszínén, valamint a rendőrkapitányságon is, hogy hívjanak neki mentőt, az intézkedő rendőrök a kérésének nem tettek eleget.

A rendőrségi iratok szerint a panaszos a helyszínen nem tett olyan nyilatkozatot, hogy gyógyszerek hatása alatt áll, illetve mentő általi ellátásra szoruló sérülése van, mert akkor már a helyszínről mentővel szállították volna el rendőri kísérettel. Az iratokból egyébként kiderül, hogy az eljáró rendőrök, figyelemmel arra, hogy a panaszt sérülése miatt panaszkodott, beszállították a D. városbeli K. Kórházba kivizsgálásra. Ezt alátámasztandó csatolták a kezelő orvos által aláírt és a kórház pecsétjével ellátott látleletet, valamint a kezelő orvos által kiállított igazolást is. A látlelet szerint a panaszos bal oldali arcfelén az ellenoldalihoz képest minimális duzzanat, bőrpír látható, sérülése előreláthatólag nyolc napon belül gyógyul.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi

méltóságot, óvja az ember jogait.” A fenti rendelkezés előírja a rendőr számára, hogy segítséget nyújtson a rászorulóknak, kötelessége tehát szükség esetén mentőt hívni, amennyiben észleli, hogy valaki rosszul van.

A panaszos állítása szerint két alkalommal kérte, hogy hívjanak mentőt hozzá, de egy alkalommal sem tettek eleget a rendőrök ezen kérésének. A panaszos egyáltalán nem tesz említést arról, hogy az este folyamán orvosi vizsgálatra került sor.

A rendőrség az intézkedés napján felvett orvosi látellellettel igazolta, hogy a panaszost az előállítás alatt beszállították a kórházba, tehát megállapítható, hogy az intézkedő rendőrök segítségnyújtási kötelezettségüknek eleget tettek akkor, amikor a panaszos a kapitányságon jelezte fájdalmait. Ezt követően a Testületnek már csak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a panaszos a helyszínen is jelezte-e, hogy rosszul érzi magát, és ha igen, a rendőrök segítségnyújtási kötelezettségüknek eleget tettek-e. Ennek eldöntésekor a Testület figyelembe vette az orvosi látellelletet is, amely azonban nem tartalmaz információt arra vonatkozóan, hogy a panaszosnak az arcán lévő sérülésén kívül bármilyen egyéb panasza volt, fáradékony lett volna, vagy rosszul érezte volna magát. Ezért a Testület a rendőrség előadását fogadta el, és megállapította, hogy **az intézkedő rendőrök a panaszos orvosi ellátásáról megfelelően gondoskodtak, ezért a panaszos testi épségéhez és egészségéhez való alapvető joga nem sérült.**

4) A panaszos sérelmezte, hogy gyanúsított kihallgatására úgy került sor, hogy a bevett gyógyszerei miatt bódult állapotban volt, és tanúvallomását úgy kellett aláírnia, hogy azokat nem volt lehetősége elolvasni.

A Testület ezzel kapcsolatban felhívja a figyelmet arra, hogy az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fenti, hatásköri rendelkezés alapján a Testület nem jogosult vizsgálni a panasz azon részét, amely a panaszos gyanúsított kihallgatását érinti, ezzel kapcsolatban a panaszosnak a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) által biztosított jogorvoslati lehetőségei állnak fenn.

A Testület felhívja továbbá a panaszos figyelmét a Be. 78. § (4) bekezdésére, amelynek értelmében nem értékelhető bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközökből származó tény,

amelyet a bíróság, az ügyész vagy a nyomozó hatóság bűncselekmény útján, más tiltott módon vagy a résztvevők eljárási jogainak lényeges korlátozásával szerzett meg.

V.

A Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszos sérelmére megvalósult jogsértés nem éri el a súlyosság azon fokát, amely indokolta volna az ügy megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért – figyelemmel az Rtv. 93. § (2) bekezdésében foglaltakra – a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2011. június 15.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
előadó testületi tag